

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської обласної державної
адміністрації
Фаховий коледж Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії
ім. Тараса Шевченка

*Циклова комісія трудового навчання та технологій
і образотворчого мистецтва*

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчально-виховної роботи

Лариса РАЦ

2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

*Педагогічна практика
(позакласна робота)*

Освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Образотворче мистецтво)

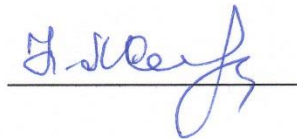
Сербай Н. В. Педагогічна (позакласна робота) : робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів фахової передвищої освіти з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво). Кременець, 2023. 12 с.

Розробник:

Сербай Наталія Володимирівна – викладач циклової комісії психолого-педагогічних дисциплін та дошкільних методик Фахового коледжу КОГПА ім. Тараса Шевченка.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії психолого-педагогічних дисциплін та дошкільних методик
Протокол від «31» серпня 2022 р. № 1

Голова циклової комісії

Надія САБРАН

1. Вступ

Педагогічна практика з позакласної виховної роботи в школі займає важливе місце у системі підготовки майбутнього вчителя образотворчого мистецтва. Вона виступає як зв'язок між теоретичною підготовкою майбутніх педагогів та їх практичною самостійною роботою в загальноосвітніх закладах, надає професійний педагогічний досвід.

Програма «Педагогічна практика (позакласна робота)» складена для навчання здобувачів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» відповідно до освітньо-професійної програми Середня освіта (Образотворче мистецтво) з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво).

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів ECTS: 2,0	Галузь знань 01 Освіта	Нормативна	
Змістових модулів – 3	Спеціальність 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво)		
Загальна кількість годин – 75	Освітньо-професійна програма Середня освіта (Образотворче мистецтво)	Рік підготовки:	
		2-й	
		Семестр	
		4-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи здобувача освіти – 1,6	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції	
		Лабораторні	
		22 год.	
		Самостійна робота	
		38 год.	
		Вид контролю: залік – 4-й семестр	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 63 % / 37 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчально-педагогічної практики є застосування майбутніми учителями образотворчого мистецтва умінь в практичній діяльності знань з педагогіки, психології та методики викладання образотворчого мистецтва, виховання потреби постійного удосконалення професійних знань, умінь, навичок та їх педагогічної майстерності, розвиток творчої ініціативи, реалізація особистісного творчого потенціалу кожного студента.

Основні завдання курсу:

- вивчити етапи організації виховного процесу у навчальних закладах;
- визначити форми і методи виховної роботи з урахуванням сучасних педагогічних технологій навчання;
- сформуванню вміння спостерігати й аналізувати освітній процес;
- навчити здійснювати освітню роботу зі школярами з урахуванням їхніх вікових та індивідуальних особливостей, опираючись на знання фахових методик, психології, педагогіки;
- підготуватись до проведення різного типу уроків із застосуванням методів, що активізують пізнавальну діяльність учнів;
- озброєння студентів знаннями про: зміст, принципи, форми та методи навчально-виховної роботи з учнями;
- організація виховної роботи школи за різними напрямками;
- формування уявлення про роботу педагога-організатора, класовода;
- формування необхідних умінь та навичок, необхідних для реалізації функцій керівника класного колективу, способів стимулювання його діяльності;
- використовувати ефективні педагогічні прийоми та сучасні інформаційні технології навчання;
- розвивати й закріплювати у здобувачів освіти повагу до педагогічної професії, виховувати національні, патріотичні, моральні, естетичні якості.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у здобувачів фахової передвищої освіти повинні бути сформовані такі **компетентності**:

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5 Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8 Здатність використовувати інформацію та комунікаційні технології.

СК1 Здатність враховувати в освітньому процесі вікові особливості учнів.

СК2 Здатність до використання предметних знань в освітньому процесі.

СК3 Здатність до інтеграції предметних знань з різних освітніх галузей.

СК4 Здатність до добору й застосування доцільних форм, методів, технологій та засобів навчання.

СК5 Здатність до використання відкритих ресурсів, інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій в освітньому процесі.

СК6 Здатність до формування мотивації та організації пізнавальної діяльності учнів.

СК7 Здатність до спілкування з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою педагогічного супроводу.

СК8 Здатність до забезпечення сприятливих умов в освітньому середовищі для кожного учня відповідно до його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

СК9 Здатність до планування освітнього процесу в межах посадових обов'язків .

СК10 Здатність до організації процесу навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти.

СК11 Здатність до використання освітніх інновацій у професійній діяльності.

СК12 Здатність до моніторингу педагогічної діяльності та визначення власних професійних потреб.

СК13 Здатність розвивати мовно-комунікативну компетентність учнів.

СК15 Здатність до попередження булінгу та протидії різними проявами насильства.

СК16 Здатність розуміти основи образотворчої грамоти, аналізувати історичні етапи розвитку образотворчого мистецтва, художні твори; використовувати спеціальну термінологію; усвідомлювати значення образотворчого мистецтва у вихованні учнівської молоді.

СК17 Здатність до оволодіння методологією образотворчої діяльності й засвоєння основ художньої майстерності.

СК18 Здатність володіти академічними та сучасними техніками, прийомами та засобами рисунку, живопису, композиції.

СК19 Здатність добирати ефективні для художньо-творчого розвитку учнів форми, методи, засоби і технології студіювання образотворчого мистецтва.

СК 22 Здатність володіти художніми техніками обробки матеріалів декоративно-прикладного мистецтва.

СК 23 Здатність до аналізу традицій та сучасних тенденцій декоративно-прикладного мистецтва, ідентифікації та порівняння ознак різних його видів, навчання учнів технікам декоративно-прикладного мистецтва у позакласній та позашкільній діяльності.

РН25 Уміти використовувати комп'ютерні графічні програми для створення власних художньо-творчих проєктів.

Програмні результати навчання

Нормативний зміст вивчення здобувачами фахової передвищої освіти навчальної дисципліни «Педагогічна практика з позакласної виховної роботи в школі» сформульований у таких програмних результатах навчання:

РН1 Здійснювати професійну діяльність державною мовою як усно, так і письмово.

РН2 Застосовувати ефективні моделі міжособистісної комунікації як в професійній діяльності, так і поза її межами.

РН3 Аналізувати можливості професійного розвитку з урахуванням умов педагогічної діяльності та індивідуальних запитів і потреб.

PH4 Враховувати вікові особливості учнів в освітньому процесі для забезпечення його ефективності.

PH5 Забезпечувати досягнення результатів навчання, визначених Державними стандартами освіти та типовими освітніми програмами.

PH6 Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних освітніх галузей в освітньому середовищі.

PH7 Організовувати освітній процес з використанням технологій дистанційного навчання.

PH8 Сприяти формуванню мотивації учнів до навчання.

PH9 Використовувати ефективні форми, засоби і стратегії комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями.

PH10 Планувати освітній процес залежно від мети, індивідуальних особливостей учнів, специфіки діяльності закладу освіти.

PH11 Застосовувати інновації у професійній діяльності.

PH12 Оцінювати власну педагогічну діяльність відповідно до визначених критеріїв.

PH13 Формувати в учнів здатність до конструктивної міжособистісної взаємодії.

PH14 Формувати в учнів здатність використовувати інформаційно-комунікаційні та цифрові технології для вирішення навчальних завдань. PH15 Застосовувати основні стратегії поведінки щодо попередження булінгу та протидії різним проявам насильства

PH15 Застосовувати основні стратегії поведінки щодо попередження булінгу та протидії різним проявам насильства

PH16 Володіти теоретико-методичними знаннями у галузі образотворчого мистецтва, принципами та закономірностями організації навчання образотворчому мистецтву в закладах загальної середньої освіти.

PH17 Уміти застосовувати у професійній та творчій діяльності художні техніки і матеріали образотворчого мистецтва та володіти основами художньої майстерності.

PH18 Уміти розвивати творчу уяву, образне мислення та художній смак учнів.

PH21 Уміти здійснювати дослідницьку і навчально-пізнавальну діяльність у сферах психології, педагогіки, методики навчання образотворчого мистецтва та використовувати її результати у професійній діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Організаційна діяльність.

Тема 1. Настановна конференція.

Організаційні питання: знайомство з керівниками педагогічної практики від фахового коледжу; розподіл на практику. Обов'язки методиста та практикантів.

Основні завдання та зміст практики. Особливості виховної роботи в школі. Підготовка та проведення виховних заходів студентами. Документація практики.

Тема 2. Знайомство із базою практики.

Знайомство з базою практики. Бесіда із заступником директора з виховної роботи, з'ясування питань про напрями діяльності заступника директора, планування позакласної виховної роботи у навчальному закладі. Контроль за станом виховної роботи в школі. Ознайомлення із загальним планом позакласної виховної роботи в навчальному закладі.

Тема 3. Спостереження та аналіз показових виховних годин.

Знайомство з класним керівником конкретних класів, завданнями та змістом його роботи з учнями класу. Особливості розвитку та поведінки учнів класу. Вибір класним керівником тем, форм і методів виховної роботи.

Спостереження та аналіз показових виховних годин.

Тема 4. Підготовка до проведення виховних годин.

Ознайомлення з особливостями планування виховної роботи в класі, структурою, змістом плану.

Вимоги до проведення позакласної виховної роботи з учнями.

Організаційні питання, складання плану-графіку педагогічної практики. Вимоги до ведення документації педагогічної практики.

Змістовий модуль 2. Практична діяльність.

Тема 5. Проведення та аналіз позакласної виховної роботи з учнями.

Самостійне проведення позакласної виховної роботи в закріплених класах із використанням різноманітних форм і методів. Вивчення вікових та індивідуальних особливостей розвитку школярів. Написання психолого-педагогічної характеристики учня класу.

Змістовий модуль 3. Звітно-підсумкова діяльність.

Тема 6. Оформлення документації навчально-педагогічної практики.

Консультації щодо оформлення документації. Оформлення щоденника практики. Естетичне оформлення конспектів уроків з позакласної виховної роботи з учнями та психолого-педагогічної характеристики на учня класу. Перевірка документації навчально-педагогічної практики.

Тема 7. Звітна конференція.

Підведення підсумків педагогічної практики – залік. Підготовка до звітної конференції. Проведення звітної конференції. Оцінювання навчально-педагогічної практики.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
лекц.		сем.	практ.	лабор.	с. р.	
Змістовий модуль 1. Організаційна діяльність.						
Тема 1. Настановна конференція.	2				2	-
Тема 2. Знайомство із базою практики.	2				2	-
Тема 3. Спостереження та аналіз показових виховних годин.	2				2	-
Тема 4. Підготовка до проведення виховних годин.	8				2	6
Разом за змістовим модулем 1.	14				8	6
Змістовий модуль 2. Практична діяльність.						
Тема 5. Проведення та аналіз позакласної виховної роботи з учнями.	40				26	14
Разом за змістовим модулем 2.	40				30	14
Змістовий модуль 3. Звітно-підсумкова діяльність.						
Тема 6. Оформлення документації навчально-педагогічної практики	4				2	2
Тема 7. Звітна конференція.	2				2	-
Разом за змістовим модулем 3.	6				4	2
Разом годин за навчальним планом:	60				38	22

5. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	Настановча конференція.	2
2.	Знайомство із базою практики.	2
3.	Спостереження та аналіз показових виховних годин.	2
4.	Підготовка до проведення виховних годин.	2

5.	Проведення та аналіз позакласної виховної роботи з учнями (теми уроків згідно календарного плану класного керівника).	26
6.	Оформлення документації навчально-педагогічної практики.	2
7.	Звітна конференція.	2
	Разом:	38

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Зміст завдання	Кількість годин
1.	Вивчення типових освітніх та навчальних програм закладу освіти. Особливості виховної роботи в школі.	2
2.	Аналіз календарно-тематичного планування виховних годин для кожного класу.	2
3.	Підготовка до написання конспектів уроків у відведених класах. Самостійне проведення позакласної виховної роботи в закріплених класах із використанням різноманітних форм і методів. Вивчення вікових та індивідуальних особливостей розвитку школярів. Написання психолого-педагогічної характеристики учня класу. Ведення педагогічного щоденника.	14
4.	Оформлення щоденника практики. Естетичне оформлення конспектів уроків з позакласної виховної роботи з учнями та психолого-педагогічної характеристики на учня класу. Підготовка до звітної конференції.	4
	Разом:	22

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти під час самостійної роботи на лабораторних (практичних) заняттях

1-2 бали – здобувач фахової передвищої освіти допускає суттєвих помилок у використанні методів і засобів педагогічної діяльності, не забезпечує належну дисципліну учнів, виявляє суттєві прогалини в теоретичних знаннях, некритично, безвідповідально ставився до своїх обов'язків.

3 бали – здобувач фахової передвищої освіти допускає незначні помилки, пов'язані зі знанням навчального предмета, методикою проведення занять у школі, слабо стимулює діяльність учнів; проявляє себе недостатньо старанним і самостійним.

4 бали – здобувач фахової передвищої освіти ефективно вирішує завдання практики, допускає незначні помилки в побудові і проведенні уроків, використовує різні методи навчання; працює над підвищенням рівня своєї професійної компетентності.

5 балів – здобувач фахової передвищої освіти на високому рівні володіє теоретичними знаннями та здатний до їх творчого практичного використання; раціонально застосовує різні методи навчання, прийоми організації та активізації діяльності учнів; активно працює над підвищенням рівня своєї професійної компетентності.

7. Методи навчання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: бесіда, розповідь, дослідні роботи, самостійна робота, спостереження, аналіз, синтез, індукція, дедукція, узагальнення, брейнсторм, метод проєктів.

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: стимулювання обов'язку і відповідальності у навчанні, опора на життєвий і професійний досвід здобувачів, створення відчуття успіху у навчанні.

8. Методи контролю

Поточний контроль: перевірка виконання здобувачами завдань самостійної роботи, оцінювання якості підготовки та проведення занять з позакласної виховної роботи.

Підсумковий контроль: залік у 4-ому семестрі.

9. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти з навчальної дисципліни

Оцінку «5», «відмінно» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який на високому рівні володіє теоретико-методологічними знаннями у сфері художнього виховання учнів початкових та середніх класів, уміє максимально використовувати у педагогічній діяльності набуті знання і практичні уміння, використовує сучасні педагогічні технології і нові інформаційні засоби навчання, користується повагою серед студентів, учнів, викладачів, методистів, керівників педпрактики; здав у визначений термін правильно оформлену документацію; склав на високому рівні залік з педагогічної практики.

Оцінку «4», «добре» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який володіє навчально-програмовим матеріалом у процесі педагогічної практики, допускає незначні методичні помилки, але самостійно їх виправляє; здав вчасно документацію, в яку можуть бути внесені незначні доповнення і поправки за вказівкою керівника педпрактики; склав на достатньому науково-педагогічному рівні залік з педагогічної практики.

Оцінку «3», «задовільно» – здобувач фахової передвищої освіти, який демонструє відсутню систематичність у роботі, виконує на низькому професійно-педагогічному рівні роботу, передбачену програмою з педпрактики; допускає помилки, пов'язані зі знанням навчального предмета та методикою проведення занять у школі; здав документацію з великим запізненням, допустивши при цьому значні помилки в її оформленні.

Оцінку «2», «незадовільно» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який не виконав програми практики і отримав незадовільну оцінку при складанні заліку за практику, не здав документації.

10. Методичне забезпечення

Навчально-методичне забезпечення, періодичні видання, методичні посібники.

11. Рекомендована література

Базова

1. Андрощук І.В. Методика виховної роботи : навч. посібник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2014. 320 с.
2. Бех І.Д. Особистість у просторі духовного розвитку : навчальний посібник. Київ, Академвидав, 2012. 256 с.
3. Поясик О.І. Методика виховної роботи : навчальний посібник. Івано-Франківськ : Видавництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2011. 202 с.
4. Червінська І.Б., Довбенко С.Ю. Теоретико-методологічні засади виховної роботи в початковій школі. Івано-Франківськ, Вид-во Прикарпатського нац. у-ту., 2013. 566 с.

Допоміжна

5. Бех І.Д. Особистість на шляху до духовних цінностей : монографія. Київ-Чернівці: «Букрек», 2018. 296 с.
6. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. Київ, Державна служба якості освіти, 2019. 240 с.
7. Онищенко Н.П. Методика виховної роботи : за кредитно-модул. системою організації навчання : навч. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2019. 282 с.
8. Сисоєва С.О., Кристопчук Т.Є. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник Рівне : Волинські обереги, 2013. 360 с.
9. Тернопільська В.І. Довідник з виховної роботи зі студентами. Тернопіль : Навчальна книга –Богдан, 2014. 264 с.
10. Ярошук Л. Г. Методика виховної роботи : навч. посіб. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2012. 320 с

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
2. Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія. URL: <http://www.kogpi.edu.te.ua/>
4. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/>
5. Національна бібліотека ім. В. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Пошук по українському вебу, конференціях. URL: <http://www.el.visti.net>
7. Фаховий коледж КОГПА ім. Тараса Шевченка. URL: <https://kogpa.edu.ua/uk/fakhovyi-koledzh>